

Saksutskrift – tilbakesendt sak

Plan for ivaretagelse av naturmangfold i Ås kommune - endelig behandling

Arkivsak-dok. 17/01048-14

Saksbehandler Siri Gilbert

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Klima- og miljøutvalg	09.04.2019	2/19
2 Kommunestyret	08.05.2019	16/19

Kommunestyrets behandling 08.05.2019:

Erik Wegge Bergvik (MDG) fremmet følgende forslag:

1. Fjerne «Vurdere å» fra tiltak 37, side 10. ~~37. Vurdere å ta inn naturmangfold med fokus på lokale tema i undervisning i skoleverket.~~
2. Nytt tiltak under Strategi 2, side 10. *XX. Utarbeide og opprette en kommunal forskrift om meldeplikt ved hogst i natur- og friluftsområder med vesentlig verdi.*

Hilde Kristin Marås (H) fremmet følgende forslag til tiltak:

29. "Utarbeide kommunikasjonsstrategi for å bedre kunnskap om naturmangfold. Målgruppe: innbyggere, politikere og grunneiere" Tas ut.
32. "Informere grunneiere som forvalter naturområder om naturkvalitetene på deres eiendommer og hvilke tilskuddsordninger de kan benytte seg av." Tas ut.
36. "Oppfordre kommunens innbyggere til å lage pollinatorvennlige hager". Tas ut.
37. "Vurdere å ta inn naturmangfold med fokus på lokale tema i undervisningen i skoleverket". Tas ut.
33. (foreslått av AP i KMU) "Formidle kunnskap om verdien av kantsoner i jordbrukslandskapet, og om skjøtsel som fremmer det biologiske mangfoldet i slike kantsoner til aktører i landbruket og allmenheten, og ha oppdatert informasjon om skjøtsel av kantsoner lett tilgjengelig på kommunens nettsider" endres til: Informasjon om skjøtsel av kantsoner skal være lett tilgjengelig på kommunens nettsider.

Nytt tiltak (foreslått av AP i KMU) "Formidle kunnskap om betydning av større andel løvtrær i produksjonsskog for ivaretagelse av naturmangfold." Tas ut.

Marit Hauken (Ap) fremmet følgende tillegg til innstillingens punkt 3:
«i kommunen» tas inn etter jordbruksareal.

Kristine Lien Skog (SV) fremmet følgende endringsforslag strategi 1 tiltak nr:

3. Utarbeide temakart om Naturmangfold i kommunen som skal ligge til grunn for rullering av kommuneplanene.

Odd Vangen (Sp) fremmet følgende forslag:

1. Begrepet «grønnstruktur», som planleggere, utredere, politikere og publikum bør ha en felles forståelse for, bør defineres slik det er gjort i Natur for livet, Meld.St.14 2015-2016, punkt 2.3.8 Byer og tettsteder. Der defineres det som «Grønnstrukturen består blant annet av natur og grøntarealer som løkker, skogholt, parker, skolegårder, kirkegårder, turveier, idrettsanlegg, kolonihager og private hager, samt bekker, elver, vann og sjøområder.»
2. til pkt 1.1 Formålet: Kommunen har i tillegg, tilsynsmyndighet i henhold til viktige særlover som «Jordlova» og «Lov om skogbruk».
3. pkt.6.13. Jordlova. Her bør det i planen brukes samme definisjon som i Jordlova «De som har yrket sitt i landbruket», mens planen refererer til Jordlova som «»alle som jobber i landbrukssektoren».
4. Nye tiltak: Formidle kunnskap til kommunens hageeiere om å « vente med å slå plener til etter kløverblomstring». Dette grunngis med at også vanlige beboere, ikke bare bønder og skogbrukere bør involveres i økt naturmangfold.

Odd Vangen (Sp) fremmet utsettelsesforslag.

Votering:

Utsettelsesforslaget ble vedtatt 20-13 (2Ap, 2H, 1Sp, 3MDG, 2SV, 2V, 1Rødt)

Det ble ikke votert over framsatte forslag, forslagene følger saken.

Kommunestyrets vedtak 08.05.2019:

Saken utsettes og sendes tilbake til rådmannen for vurdering av framsatte forslag.

Tidligere behandlinger

Klima- og miljøutvalgs behandling 09.04.2019:

Marit Hauken (Ap) fremmet følgende tilleggsforslag:

1. Nytt 33: Formidle kunnskap om verdien av kantsoner i jordbrukslandskapet, og om skjøtsel som fremmer det biologiske mangfoldet i slike kantsoner til aktører i landbruket og allmenheten, og ha oppdatert informasjon om skjøtsel av kantsoner lett tilgjengelig på kommunens nettsider.
2. Nytt tiltak: Formidle kunnskap om betydningen av større andel løvtrær i produksjonsskog for ivaretagelse av naturmangfold.
3. Nytt tiltak: Oppfordre kommunens hageeiere om å vente med å slå plenen til etter kløverblomstring.
4. Tillegg til tekst side 7 kap. 1.2: Ved rullering skal planen også reflektere den store andelen jordbruksareal, NMBU-parken og Breivoll.

Erik Wegge Bergvik (MDG) fremmet følgende tillegg- og endringsforslag:

1. Tillegg i tiltak 26. Arealer skal prioriteres ut fra tetthet og spredningspotensiale, og med hensyn på verneområder og områder av høy biologisk verdi.
2. Endring av tiltak 37. Fjerne «vurdere å...»
3. Tillegg til Aps forslag 1: Kommunen skal følge anbefalinger i NVEs-kantsoneveileder

Kjersti Bakkebø Fjellstad (SV) fremmet følgende endringsforslag:

Ny tittel og innledning til kap. 5.2:

Hvorfor skal vi ta vare på naturmangfold?

I henhold til Konvensjonen om biologisk mangfold, har kommunen en plikt til å ta vare på naturmangfold grunnet naturens egenverdi. I tillegg er vi avhengige av naturmangfoldet og de økosystemtjenestene som det skaper.

Votering:

Forslagene ble først votert over enkeltvis.

Aps forslag:

1. ble tiltrådt 5-4 (2H, Sp, FrP)
2. ble tiltrådt 6-3 (H, Sp, FrP)
3. ble nedstemt 5-4 (Ap, Sp, MDG, SV)
4. ble enstemmig tiltrådt

MDGs forslag:

1. ble enstemmig tiltrådt
2. ble nedstemt 5-4 (Ap, MDG, SV, V)
3. ble nedstemt 8-1 (MDG)

SVs forslag ble tiltrådt 6-3 (2H, FrP)

Rådmannens innstilling med tiltrådte forslag ble tiltrådt 8-1 (Sp).

Klima- og miljøutvalgs innstilling 09.04.2019:

Plan for naturmangfold i Ås kommune datert 29.03.2019 vedtas med følgende tillegg og endringer:

1. Nytt 33: Formidle kunnskap om verdien av kantsoner i jordbrukslandskapet, og om skjøtsel som fremmer det biologiske mangfoldet i slike kantsoner til aktører i landbruket og allmenheten, og ha oppdatert informasjon om skjøtsel av kantsoner lett tilgjengelig på kommunens nettsider.
 2. Nytt tiltak: Formidle kunnskap om betydningen av større andel løvtrær i produksjonsskog for ivaretagelse av naturmangfold.
 3. Tillegg til tekst side 7 kap. 1.2: Ved rullering skal planen også reflektere den store andelen jordbruksareal, NMBU-parken og Breivoll.
 4. Tillegg i tiltak 26. Arealer skal prioriteres ut fra tetthet og spredningspotensiale, og med hensyn på verneområder og områder av høy biologisk verdi.
 5. Ny tittel og innledning til kap. 5.2:
Hvorfor skal vi ta vare på naturmangfold?
I henhold til Konvensjonen om biologisk mangfold, har kommunen en plikt til å ta vare på naturmangfold grunnet naturens egenverdi. I tillegg er vi avhengige av naturmangfoldet og de økosystemtjenestene som det skaper.
-

Saksfremlegg

Rådmannens innstilling:

Plan for naturmangfold i Ås kommune datert 29.03.2019 vedtas.

Ås, 29.03.2019

Trine Christensen
Rådmann

Ellen Grepperud
Virksomhetsleder samfunnsutvikling

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Klima- og miljøutvalget
Kommunestyret

Vedlegg:

1. Plan for naturmangfold Ås kommune
2. Oppsummering høringsuttalelser og rådmannens vurdering

Øvrige relevante dokumenter som ligger i saken:

Alle dokumenter på sak nr 17/01048 og 18/00586.

Høringsutkastet til planen, høringsuttalelsene i sin helhet og underlagsrapporter finnes på kommunens høringsside:

<https://www.as.kommune.no/plan-for-naturmangfold-paa-hoering.6186098-125470.html>

Saksbehandler sender vedtaket til:

Follo Landbrukskontor
Enhet for Kommunalteknikk

Saksutredning:

Sammendrag:

Ås kommune har en viktig rolle med å ivareta naturmangfold i saksbehandling, arealplanlegging, som grunneier og gjennom veiledning og informasjon til innbyggerne.

Gjennom mål, strategier og tiltak gir den foreliggende planen for naturmangfold tydelig retning for hvordan kommunen kan bedre arbeidet med å unngå tap av naturmangfold, både gjennom arealforvaltning og konkrete tiltak. Planen gir også en oversikt over naturmangfold i kommunen, hvilke myndigheter som har ansvar for forvaltningen og virkemidler for å ivareta naturmangfoldet. I tillegg til å gi retning for kommunens arbeid med naturmangfold, er formålet med planen å bidra til å bedre kunnskapsgrunnlaget og øke kompetansen om naturmangfold i kommunen, både hos administrasjon, politikere og befolkningen.

Fakta i saken:

Bakgrunn

Ås kommune har både i sin visjon og i kommuneplanen forankret viktigheten av en bærekraftig forvaltning av naturmiljøet. I kommuneplanen er det fastsatt at dette blant annet skal oppnås gjennom å forvalte og bevare arealer av betydning for biologisk mangfold etter prinsipper om bærekraft, samlet belastning på økosystemer og føre-var prinsippet. I kommunens handlingsprogram 2017-2022 ble det vedtatt at det skal utarbeides en plan for biologisk mangfold.

Hovedutvalg for teknikk og miljø vedtok våren 2017 oppstart av arbeidet med plan for naturmangfold for Ås kommune. Vedtaket ga rammer og føringer for planarbeidet.

Formål med planen

Ås kommune har ansvar for å ivareta naturmangfold i saksbehandling, arealplanlegging, som grunneier og gjennom veiledning og informasjon til innbyggerne.

For å kunne gjennomføre bærekraftig arealforvaltning som også ivaretar naturmangfoldet er det nødvendig med et godt kunnskapsgrunnlag om naturverdiene i kommunen, god kompetanse om forvaltning av disse verdiene etter gjeldende lovverk, og en strategi for prioritering av viktige tiltak for å ta vare på naturmangfold.

Prosess

Planen er utarbeidet av enhet for plan, miljø og næring i samarbeid med Follo Landbrukskontor. Det er gjennomført intern høring hos relevante enheter i kommunen.

Det er utarbeidet flere naturtypekartlegginger som grunnlag for denne planen:

- En naturtypekartlegging i utvalgte områder med fokus på våtmarksområder og videre kartleggingsbehov.
- Kartlegginger av to områder vernet til naturvern etter plan- og bygningsloven, Slorene og Kjøyabukta, som skal brukes som grunnlag for oppdateringer i skjøtselsplaner.

Klima- og miljøutvalget (KMU) behandlet høringsutkastet 22.01.2019, og vedtok å legge planen på høring med en del endringer. Noen endringer gikk på innhold i tekst, men mesteparten var endringer og forslag til nye tiltak i tiltaksdelen, kap. 9.3 i høringsutkastet. I tillegg vedtok KMU følgende:

Ny hovedstruktur hvor plandelen (strategi og tiltaksdel) settes som hovedinnhold i planen. Med dette menes at punkt 2 i planens hovedfunksjon (side 5) skal fremheves, eksempelvis som hoveddel i dokumentet. Endring av hovedstruktur foretas etter høring, men før behandling i klima- og miljøutvalg av endelig planforslag.

Denne omstruktureringen er gjort etter at planen var på høring.

Det ble gjennomført et innspillsmøte med landbruks- og grunneierorganisasjoner i kommunen i forkant av utarbeidelse av høringsutkastet. I høringsperioden ble det gjennomført et åpent høringsmøte. På møtet var politiske partier, grunneiere, Ås Landbrukslag, Naturvernforbundet i Ås, Ås Lions og privatpersoner representert.

Høringsinnspill

Kommunen har fått høringsinnspill fra Fylkesmannen i Oslo og Viken (FMOV), Ås Landbrukslag, Norsk Ornitologisk forening, avd. Oslo og Akershus (NOF), Naturvernforbundet i Ås, Øst Plan AS på vegne av grunneiere i Nøstvedtmarka (Juul, Sverdrup og Nordby), Ole Fredrik Nordby og Michael Heim (NMBU). Innspillene er gjennomarbeidete og ivaretar et bredt spekter av interesser. Elever ved 7. trinn på Rustad skole har også kommet med innspill om hva de mener er viktig for å ivareta naturmangfoldet i Ås.

Høringsuttalelsene er positive til at det er utarbeidet en plan for naturmangfold. Høringsuttalelsene dreier seg hovedsakelig om forslag til nye/endringer av tiltak i, for eksempel behov for kartlegginger, fokus på pollinatorer og strategi for arbeid med aktuelle områder for vern. Det har også kommet korrigeringer av det faglige innholdet, og tillegg til kunnskapsgrunnet, blant annet om geologisk mangfold, som ikke var dekket i planen. En oppsummering av høringsinnspillene og rådmannens vurdering av disse finnes i vedlegg 2.

Oversikt over innhold i planen

Planen er strukturert i to deler, med strategi- og tiltaksdelen først og deretter bakgrunnen for valgte mål og strategier; teoridelen som beskriver naturverdier og lovverk for å ivareta naturmangfold.

Mål, strategier og tiltak

Dette er den handlingsrettede delen av planen. Kap. 2 fastsetter mål, strategier og tiltak for hvordan kommunen skal ta vare på naturmangfold, også i samarbeid med grunneiere og befolkningen. Kap. 3 beskriver hvordan kommunen jobber i dag for å ivareta naturmangfold, og hva som kan gjøres bedre. Kap. 4 omhandler primært juridiske virkemidler for å ivareta naturmangfold ved den forestående rulleringen av kommuneplanens arealdel.

Kunnskap om naturmangfold i Ås og relevant lovverk

Denne delen av planen presenterer kunnskap kommunen har om naturmangfold i Ås og hvilke juridiske forpliktelser kommunen har for å ta vare på naturmangfold. Denne delen gir bakgrunn for strategi- og tiltaksdelen av planen beskrevet over. Intensjonen med del 2 er også at den kan være et oppslagsverk for saksbehandlere, politikere og befolkningen, og bidra til økt kompetanse.

Kap. 5 gir en generell beskrivelse av naturmangfold, hvorfor en er avhengige av naturmangfoldet og hva som truer det, samt nasjonale mål på feltet. I kap. 6 er kommunens rolle og forpliktelse for ivaretagelse av naturmangfold etter gjeldende lovverk beskrevet, primært naturmangfoldloven, med en prioritering av hvilke naturverdier det er viktig å ta vare på. Kap. 7 beskriver metoder for kartlegging av naturmangfold, og status for kartleggingen i Ås kommune. Kap. 8 gir oversikt over hvilke naturverdier vi har i kommunen. Kap. 9 beskriver hvilke forpliktelser kommunen og grunneiere har for å bekjempe fremmede arter, de viktigste problemartene i kommunen og status for bekjempelse av disse.

Mål og strategier i planen (kap. 2)

Mål:

Ås kommune skal ta vare på naturmangfoldet ved bærekraftig bruk og vern, også slik at naturen gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden.

Ås kommune skal oppnå målet gjennom tre strategier. Innenfor hver strategi er det fastsatt tiltak (se tiltak i planens kap. 2.3):

1. Styrke hensynet til naturmangfold i kommunens arealplanlegging og saksbehandling.
2. Sikre at det blir tatt hensyn til naturmangfold i forvaltning, drift og skjøtsel av aktuelle arealer.
3. Formidle informasjon som bidrar til mer kunnskap om og bedre ivaretagelse av naturmangfold.

Vurdering:

Arealinngrep og arealbruk er den viktigste negative påvirkningen for naturmangfold i Norge. Kommunene har gjennom plan- og bygningsloven hovedansvaret for å disponere arealene i Norge. Kommunene har derfor en viktig oppgave med å ta vare på naturmangfoldet gjennom utøvelse av sin rolle som arealmyndighet. I tillegg har kommunen viktige oppgaver med å informere og veilede innbyggere om naturmangfold, bekjempe fremmede arter og skjøtte viktige naturområder.

For å drive god arealforvaltning er god og oppdatert kunnskap om naturverdiene i kommunen avgjørende. I tillegg er det nødvendig at kommunens ansatte med ansvar for saksbehandling som berører naturmangfold har god kompetanse om hvordan naturmangfold skal tas hensyn til etter gjeldende lovverk.

Denne planen bidrar til et bedre kunnskapsgrunnlag om naturmangfoldet i kommunen og omtaler hva vi mangler av kunnskap. Planen gir en samlet oversikt over lovverk som kommunen skal følge for å ivareta naturmangfold. Denne informasjonen vil være spesielt nyttig for saksbehandlere i kommunen, men også for innbyggere, grunneiere og politikere. Status for kompetanse og praksis i kommunen når det gjelder naturmangfold er kartlagt. Selv om kommunen gjør mye bra i dag, er det potensial for forbedring, og planen gir en oversikt over hvilke tiltak som er nødvendige for å øke kommunens kompetanse på feltet. Samlet gir dette et godt grunnlag for at kommunen får bedre praksis i arealforvaltningen.

Planen er også et viktig grunnlag for rullering av kommuneplanens arealdel. Den beskriver naturmangfold og verdier som bør tas spesielt hensyn til, og hvilke juridiske virkemidler som kan brukes i arealdelen. Avveiningene mellom ulike hensyn som vekst og vern er ikke gjort i planen. Slike avveininger må tas i den helhetlige vurderingen i rulleringen av kommuneplanen.

Mål- og strategidelen i planen gir nødvendige føringer for kommunens videre arbeid med å bevare naturmangfold. Den påfølgende tiltaksdelen definerer konkrete tiltak for å oppnå det overordnede målet om at Ås kommune skal ta vare på naturmangfoldet ved bærekraftig bruk og vern.

Rådmannen anser at mye av det som har kommet fram i høringsuttalelsene er dekket i planen, men har også tatt mange innspill til følge. Rådmannen mener planen har blitt bedre etter oppdateringen som er gjort i tråd med høringsinnspillene.

Økonomiske konsekvenser:

Det meste av tiltak som foreslås i planen går inn under normal drift og saksbehandling i kommunen, men det krever ressurser å forbedre rutiner og øke kompetansen til saksbehandlere og ledelse.

Tiltak som krever finansiering spilles inn i den årlige prosessen med handlingsprogram og økonomiplan. I økonomiplanen for 2019-2022 er det for 2019 satt av 550.000 kr til oppfølging av planen. Dette skal dekke videre kartlegging av naturmangfold, bekjempelse av fremmede arter (videreføring av praksis), samt skjøtsel i verneområder der kommunen er ansvarlig myndighet. Detaljert oversikt over tiltak som krever finansiering finnes i planens kap. 2.3. Ytterligere behov for ressurser til oppfølging av planen spilles inn i årlige budsjettprosesser.

Miljømessige konsekvenser:

Tap av naturmangfold er en av de største miljøutfordringene man står overfor i dag. Kommunene har et viktig ansvar for å ivareta naturmangfold i rollen som arealmyndighet.

Plan for naturmangfold for Ås kommune gir et bedre kunnskapsgrunnlag for ivaretagelse av naturmangfold i kommunen. Dersom kommunen gjennomfører strategier og tiltak i planen vil det bidra til å oppnå den overordnede målsettingen om å ta vare på naturmangfoldet ved bærekraftig bruk og vern.

Konklusjon med begrunnelse:

Rådmannen mener at planen gir en god gjennomgang av naturverdier i kommunen og status i kommunens arbeid med å ivareta naturmangfold. Planen gir tydelig retning for hvordan kommunen kan bedre arbeidet med å unngå tap av naturmangfold, både gjennom arealforvaltning iht. gjeldende lovverk og konkrete tiltak.

Planen vil være et nyttig kunnskapsgrunnlag som kan brukes av saksbehandlere spesielt og publikum generelt, og slik bidra til økt kunnskap og kompetanse om naturmangfold.

Rådmannen anbefaler at planen vedtas og følges opp i kommunens arbeid framover.

Alternativer:

Planen vedtas med følgende endringer: (*Beskriv endringer*).

Kan vedtaket påklages?

Nei.

Ikrafttredelse av vedtaket:

Umiddelbart.